

זמנת צינורות

„הפחד את המפחיד“

תשובתו של איש־מילואים

עם יענק'לה קשה להתחסס ברצינות לאשר נאמר. ידידי, ה„הפחדה“ המוצעת על ידיך מדברת על טנק בודד — אבל אין לה לא קשר למציאות ולא יסוד בה, כאשר המדובר בפעולה של יחידת טנקים, ולו גם קטנה, נאמר בגודל מחלקה או פלוגה; והרי שריון האויב, ידידי, ודאי שפועל כרגיל ביחידות בעצמת פלוגה, או לא הרבה פחות מזה.

כלומר, הבעיה היא כיצד להפחיד יחידת טנקים, המסתערת על עמדותיך. לדוגמה: — במבצע „צלבן“ במדבר המערבי* שטפה עוצבת שריון, שכללה 2 גדודי טנקים וגדודי רגלים, עמדות של חטיבת־רגלים אשר תוגברה בכוח ארטילרי חזק ונתמכה על־ידי כוח קטן של טנקים — והטנקים התוקפים לא „נתפחדו“ כלל! לא הבאתי דוגמה זאת על־מנת להפחיד את ה„מפחיד“ — אלא כדי לרמוז שוב על השגיאה שבהנחת־היסוד, ובטרם אמשך, מן הצורך אולי לשאול שאלה נוספת: אותם „ציידיים“, אשר אין אני פוסל אותם כלל — האם יופעלו בכל שטח, והאם תהיה בכלל לאופי השטח השפעה על פעולתם? והרי התשובה על כך תהיה, בהכרח, שפעילותם תוגבל לאותם שטחים בהם מצומצמות אפשרויות הפריסה וההסתערות של שריון; דהיינו, לשטחים הרריים ושטחים סגורים. אלא מאי? כאן

קראתי בעיון את „המכתב לקציני־המילואים“ שבחוברת קכ”ט („הפחד את הטנק!“); וככל אשר נכנסתי לתוך תמונת־הדברים המוצגת בו, כן גברה הסתייגותי. הרושם הכללי שהתקבל, הזכיר לי את הגרסה דינקותא — הסיפורים כיצד האדם הקדמון התגבר על הממותה: — הוא הפתידה והבריחה לתוך מלכותה, וכך מצאה הממותה את סופה.

אפשר אולי לטעון שההיסטוריה חוזרת — אבל נדמה לי, ידידי אורי, ששורש הבעיה נעוץ ביסודות אחרים. סיפור־הפתיחה — המארב בסיני — לוקה בשתי שגיאות־יסוד; ומשגיאות אלו נובעת ומסתעפת אח”כ התיאוריה המוטעית. והרי הן: ראשית — ה„עובדה“ של טנקים בודדים הנעים בלילה אל היעד או נודדים באיזור־החזית, ללא אכטחה מתאימה; ושנית — שליחת שני חיילים מסכנים למארב נגד־טנקי ולפי שני ציונים אלה נקל לתאר מה היה טיב האימון אשר הנחילה אותה חטיבה להייליה.

כלומר: אֶל־לנו לתאר מצבים הסרי־שחר — ומכך להסיק אח”כ מסקנות.

אין לי התנגדות לעצם האימון המוצע במכתב, אם כי הייתי מגדיר את תכליתו אחרת: — כדי לאמן את החייל בלוחמה נגד טנקים — יש לחסנו נגד ההשפעה הפסיכולוגית שלהם, לאפשר לו להכירם לתכונותיהם ולסוגיהם ולתרגלו בשיתוף־פעולה עם טנקים; כי רק על־ידי הכרת צורות הפעלת הטנקים עצמם ניתן ללמדו כיצד להילחם בהם.

בנקודה אחרונה זו הריני רואה את השגיאה העיקרית של מכתבך. למעשה, מרגע פגישתך

* „קרוסידר“, נובמ'־דצמ' 1941 — מבצע הארמיה השמינית הבריטית לחילוץ טוברוק — ולהדיפת הכוחות הגרמניים־האיטלקיים שבפיקודו של רומל — המערכת.

לפי אופן-הלחימה המיוחד לו — מבלי לקחת בחשבון את אופן-הלחימה של אויבו. לכן נראה לי אפילו מכתבך כמסוכן במקצת, בהיותו עלול לעורר אשליה מסוכנות אצל אנשי חיל-הרגלים, ואולי עוד יותר מזה אצל מפקדיו האמיצים.

ולבסוף, ברצוני להצביע על מספר לקחים, כפי שהם נראים לי, בקשר ללחימה נגד שריון — קרי נגד יחידות טנקים.

א. צידי טנקים צריכים לפעול בחוליות בנות 4—6 אנשים — רצוי בפיקודו של סמל או קצין — החמושות לפחות בשתי בזוקות, במקלעים ורימוני-עשן. הם יפעלו בעיקר בשטחים הרריים או מכוסי-צמחיה.

ב. כדי שחיל-הרגלים יכיר את הטנק וילמד כיצד להילחם בו — שומה עליו להתאמן בשיתוף-פעולה עמו.

ג. הלחימה נגד שריון תיעשה מתוך מגננים נגד-טנקים המוחזקים בידי יחידות רגלים ותותחי-שדה, מבוצרים ומוגנים ע"י שדות-מוקשים.

ד. יש לשאוף כמובן לכך (ובקשר לכך — ראה גם את אשר נאמר בסעיף ב' של "לקחים" אלה) כי יהיה מצוי גם כוח-טנקים נייד, אשר יטפל בשריון אויב.

ה. לא היקפתי כאן, כמובן, את בעיית הלוחמה נגד טנקים בכללותה; כונתי היתה רק להגיב על מה שנראה לי כתפיסה מוטעית. רס"ן ע. לזר

(מילואים)

בשטחים האלה, שוב משתנה אופן פעולתו של השריון עצמו, הפועל בהם בדרך-כלל בליווי, ובסיוע צמוד, של חיל-הרגלים-משוריין — אם כי ברור ומוסכם כי יש כאן מרחב-פעולה ל"ציידים".

בסיכומך הנך אומר שיש להפחיד את הטנק, לסנורו, לשים מכשולים על דרכו, למלכדו ועוד ועוד.

הריני מסכים לך בכל — אלא שיש להוסיף כאן סייג: — אם טנק נוהג בסכלות, נפרד

מיחידתו ופועל עצמאית — עשה בו ככל אשר עולה על רוחך! אבל... — הטנק ברוב הגדול של המקרים אינו פועל כך. כלומר — אל תקבע לך תחילה שיטת-לחימה — ותאנוס אח"כ לפיה את פעולת אויבך, למען תתאים לשיטתך. נהפוך הוא: — הכר תחילה את אורח לחימתו הוא — והכשר ואמן את עצמך לפיו.

בסיכום, ברצוני להזכיר לך את אשר אירע בראשית ספטמבר 1939. בשדות פולין הסתער רגימנט-פרשים פולני בחרבות שלופות על יחידת טנקים גרמניים: — הוא פשוט לחם

חיל-הרפואה ב"חי"ל" - לא יהודי היה

שעברו מההודעה על הקמת הבריגדה ועד כניסתה של זו לקיום.

הוצבה לחי"ל פלוגת חיל-הרפואה שלמה מהדיביזיה הלונדונית ה-56 ("החתול השחור"), פלוגה שהתנסתה במילוי תפקידה בקרבות רבים ואשר לא הכזיבה גם בפעם זו. יהודים יש-ראליים שימשו רופאים גדודיים רק בשלושת גדודי החי"ר. שאר השרותים הרפואיים, לפי מיטב זכרוני, סופקו ע"י פלוגת חיל-הרפואה הנ"ל.

אל"מ מ. כץ-גל

מן הראוי שתשלימו את תשובתכם לרס"ן ד"ר ש. שרוני בנדון ותזכירו את העובדה הפרדוכסלית והמשונה, שבין כל יחידות החטי"ב היהודית המוגברת היתה פלוגת חיל-הרפואה (Field Ambulance) יוצאת דופן: היא היתה טהורה מיהודים.

הרפואה נחשבת למקצוע יהודי מובהק; אולם כך נתגלגלו הדברים שאחרי 4 שנות מלחמה וגיוס נרחב של רופאים יהודיים לצבא הבריטי, לא נמצאה כל אפשרות לארגן יחידת חיל-הרפואה מיהודים במשך החדשים המועטים